

2023/2741

8.12.2023

Tłumaczenie

**UMOWA MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ ORAZ REPUBLIKĄ ARMENII W SPRAWIE STATUSU
MISJI UNII EUROPEJSKIEJ W ARMENII (EUMA)**

UNIA EUROPEJSKA, zwana dalej „UE”,

z jednej strony, oraz

REPUBLIKA ARMENII, zwana dalej „państwem przyjmującym”,

z drugiej strony,

razem zwane dalej „Stronami”,

UWZGLĘDNIAJĄC:

- pismo z 27 grudnia 2022 r. od ministra spraw zagranicznych Republiki Armenii do Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,
- decyzję Rady (WPZiB) 2023/162 z dnia 23 stycznia 2023 r. w sprawie misji Unii Europejskiej w Armenii (EUMA) ⁽¹⁾,
- fakt, że niniejsza umowa nie będzie miała wpływu na prawa ani obowiązki Stron wynikające z umów międzynarodowych oraz innych instrumentów ustanawiających międzynarodowe sądy i trybunały,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

ARTYKUŁ 1

Zakres stosowania i definicje

1. Niniejsza umowa ma zastosowanie do misji Unii Europejskiej w Armenii (EUMA) oraz do jej personelu.
2. Niniejsza umowa ma zastosowanie wyłącznie na terytorium Republiki Armenii.
3. Do celów niniejszej umowy:
 - a) „EUMA” lub „misja” oznacza misję UE w Armenii (EUMA) ustanowioną przez Radę Unii Europejskiej decyzją (WPZiB) 2023/162, łącznie z jej komponentami, jednostkami, dowództwem i personelem rozmieszczonymi na terytorium państwa przyjmującego i przypisanymi do tej misji.
W odniesieniu do spraw celnych i podatkowych EUMA jest uznawana przez państwo przyjmujące za misję dyplomatyczną;
 - b) „szef misji” oznacza szefa misji EUMA mianowanego przez Radę Unii Europejskiej;
 - c) „Unia Europejska” lub „UE” oznacza stałe organy UE, a także ich personel;
 - d) „personel EUMA” oznacza szefa misji, personel misji oddelegowany przez państwa członkowskie UE, Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i instytucje UE oraz państwa spoza UE zaproszone przez UE do udziału w EUMA, personel międzynarodowy zatrudniony na podstawie umów przez EUMA i rozmieszczony w celu przygotowania, wsparcia i realizacji misji oraz personel skierowany na misję przez państwo wysyłające, instytucję UE lub ESDZ w ramach misji. Definicja nie obejmuje kontrahentów handlowych ani personelu miejscowego;
 - e) „dowództwo” oznacza dowództwo EUMA w Republice Armenii;
 - f) „państwo wysyłające” oznacza każde państwo członkowskie UE lub państwo spoza UE, które oddelegowało personel do misji;
 - g) „obiekty” oznaczają wszystkie budynki, pomieszczenia, instalacje i grunt niezbędne do prowadzenia działalności przez misję, jak również do zakwaterowania personelu misji;

⁽¹⁾ Dz.U. UE L 22 z 24.1.2023, s. 29.

- h) „personel miejscowy” oznacza członków personelu będących obywatelami państwa przyjmującego lub zamieszkujących na stałe na jego terytorium;
- i) „korespondencja służbowa” oznacza wszelką korespondencję związaną z EUMA i z jej funkcjami;
- j) „kontrahent” oznacza każdą osobę, która dostarcza towary lub świadczy usługi dla EUMA związane z działalnością misji;
- k) „środki transportu EUMA” oznaczają wszelkie pojazdy i inne środki transportu należące do EUMA bądź przez nią wypożyczane lub czarterowane;
- l) „majątek EUMA” oznacza sprzęt, w tym środki transportu, oraz towary konsumpcyjne niezbędne dla EUMA.

ARTYKUŁ 2

Przepisy ogólne

1. EUMA oraz personel EUMA przestrzegają przepisów ustawowych i wykonawczych państwa przyjmującego oraz powstrzymują się od wszelkich działań lub wszelkiej działalności niezgodnych z celami EUMA.
2. EUMA zachowuje niezależność w wykonywaniu swoich funkcji na podstawie niniejszej umowy. Państwo przyjmujące respektuje jednolity i międzynarodowy charakter misji EUMA.
3. Szef misji regularnie informuje rząd państwa przyjmującego o liczbie personelu EUMA przebywającego na terytorium państwa przyjmującego.

ARTYKUŁ 3

Identyfikacja

1. Członkowie personelu EUMA otrzymują karty identyfikacyjne misji, pozwalające na ich identyfikację, które mają stałe przy sobie. Odpowiednie organy państwa przyjmującego otrzymują wzór karty identyfikacyjnej misji.
2. Środki transportu EUMA mogą być opatrzone wyraźnymi znakami identyfikacyjnymi lub tablicami rejestracyjnymi EUMA, których wzór dostarcza się odpowiednim organom państwa przyjmującego.
3. EUMA ma prawo wywiesić flagę UE w dowództwie i w każdym innym miejscu, samą lub wraz z flagą państwa przyjmującego, zgodnie z decyzją szefa misji. Flagi narodowe lub oznaczenia kontyngentów narodowych EUMA mogą być umieszczone na obiektach EUMA, jej pojazdach i innych środkach transportu, a także na mundurach, zgodnie z decyzją szefa misji.

ARTYKUŁ 4

Przekraczanie granic i poruszanie się na terytorium państwa przyjmującego

1. Personel EUMA i majątek misji, w tym jej środki transportu, przekraczają granice Strony przyjmującej korzystając z oficjalnych przejść granicznych oraz międzynarodowych korytarzy powietrznych.
2. Państwo przyjmujące ułatwia wjazd personelu EUMA oraz przywiezienie majątku EUMA na swoje terytorium oraz wyjazd personelu EUMA i wywiezienie majątku EUMA z tego terytorium, w tym środków transportu. Personel EUMA przekracza granicę państwową Republiki Armenii z ważnym paszportem. Przy wjeździe na terytorium państwa przyjmującego i wyjeździe z niego członkowie personelu EUMA posiadający kartę identyfikacyjną misji lub tymczasowy dowód uczestnictwa w EUMA nie podlegają kontroli celnej ani procedurom celnym, wymogom wizowym i imigracyjnym ani żadnym formom kontroli imigracyjnej na terytorium państwa przyjmującego.
3. Personel EUMA nie podlega przepisom państwa przyjmującego w zakresie rejestracji i kontroli cudzoziemców, jednak nie nabywa żadnych praw do stałego pobytu lub zamieszkania na terytorium państwa przyjmującego.

4. Majątek EUMA, w tym środki transportu EUMA, przywożony na terytorium państwa przyjmującego, przewożony przez nie lub wywożony z niego w celu wspierania EUMA nie podlega, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi państwa przyjmującego, żadnemu obowiązkowi przedłożenia spisu inwentarza lub innych dokumentów celnych ani jakiegokolwiek kontroli.

5. Pojazdy i wszelkie inne środki transportu wykorzystywane w celu wspierania EUMA nie podlegają wymogom posiadania lokalnych licencji lub rejestracji. Odpowiednie normy i regulacje międzynarodowe nadal mają zastosowanie.

W razie konieczności zawarte zostaną dodatkowe uzgodnienia, o których mowa w art. 18.

6. Personel EUMA może kierować pojazdami i statkami powietrznymi oraz wszelkimi innymi środkami transportu na terytorium państwa przyjmującego pod warunkiem posiadania – stosownie do przypadku – ważnych krajowych lub międzynarodowych praw jazdy lub licencji pilota. Państwo przyjmujące uznaje ważność praw jazdy lub licencji pilota posiadanych przez personel EUMA, nie pobierając z tego tytułu podatków ani opłat.

7. EUMA oraz personel EUMA, a także należące do nich środki transportu, sprzęt i zaopatrzenie korzystają z prawa do swobodnego i nieograniczonego poruszania się po całym terytorium państwa przyjmującego, w tym jego przestrzeni powietrznej.

W razie potrzeby, możliwe jest zawarcie dodatkowych uzgodnień, zgodnie z art. 18.

8. Do celów podróży służbowych, personel EUMA uprawniony jest do korzystania z publicznych dróg, mostów i portów lotniczych bez obowiązku uiszczania ceł, opłat, opłat drogowych, podatków lub innych należności. EUMA nie jest zwolniona z uzasadnionych opłat za usługi zamówione i wykonane na zasadach mających zastosowanie do usług świadczonych na rzecz obywateli państwa przyjmującego.

ARTYKUŁ 5

Przywileje i immunitety przyznane EUMA przez państwo przyjmujące

1. Obiekty EUMA są nietykalne. Urzędnicy państwa przyjmującego nie mogą do nich wkraczać bez zgody szefa misji.
2. Obiekty EUMA, ich wyposażenie i inne przedmioty, które się w nich znajdują, a także należące do nich środki transportu nie podlegają rewizji, rekwizycji, zajęciu ani egzekucji.
3. EUMA, jej mienie i majątek objęte są immunitetem jurysdykcyjnym, niezależnie od tego, gdzie i w czym posiadaniu się znajdują.
4. Archiwa i dokumenty EUMA są nietykalne zawsze i niezależnie od tego, gdzie się znajdują.
5. Korespondencja służbowa EUMA jest nietykalna.
6. EUMA, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi państwa przyjmującego, zwolniona jest z wszystkich opłat krajowych, regionalnych i lokalnych oraz podatków i należności o podobnym charakterze w odniesieniu do nabywanych i przywożonych towarów, świadczonych usług oraz obiektów wykorzystywanych przez EUMA do celów EUMA. EUMA nie jest zwolniona z opłat, podatków ani należności stanowiących zapłatę za świadczone usługi.
7. Państwo przyjmujące, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, zezwala na przywóz przedmiotów koniecznych do celów EUMA oraz zwalnia ją z wszelkich ceł, opłat, opłat drogowych, podatków i opłat o podobnym charakterze innych niż opłaty za przechowywanie, przewóz i inne zamawiane i świadczone usługi.

ARTYKUŁ 6

Przywileje i immunitety przyznane personelowi EUMA przez państwo przyjmujące

1. Personel EUMA nie podlega aresztowaniu ani zatrzymaniu w jakiegokolwiek formie.
2. Dokumenty, korespondencja i majątek personelu EUMA są nietykalne, z wyjątkiem przypadku zastosowania środków egzekucyjnych dozwolonych zgodnie z ust. 6.

3. Personel EUMA korzysta z immunitetu od jurysdykcji karnej państwa przyjmującego niezależnie od okoliczności. Przywileje przyznane personelowi EUMA i immunitet od jurysdykcji karnej państwa przyjmującego nie wyłączają go spod jurysdykcji państwa wysyłającego. Immunitet od jurysdykcji karnej państwa przyjmującego, z którego korzysta personel EUMA, może zostać uchylony – w zależności od przypadku – przez państwo wysyłające lub odnośną instytucję UE. Uchylenie takie musi zawsze być wyraźnym uchYLENIEM.
4. Personel EUMA korzysta z immunitetu od jurysdykcji cywilnej i administracyjnej państwa przyjmującego w odniesieniu do wypowiedzi ustnych lub pisemnych oraz wszystkich działań podejmowanych w ramach pełnienia obowiązków służbowych. Szef misji oraz właściwy organ państwa wysyłającego lub instytucja UE są natychmiast powiadamiani o każdym przypadku wszczęcia przed sądem państwa przyjmującego jakiegokolwiek postępowania cywilnego przeciwko personelowi EUMA. Przed wszczęciem postępowania sądowego szef misji oraz właściwy organ państwa wysyłającego lub instytucja UE przedkładają sądowi dokument poświadczający, czy działanie, o którym mowa, zostało podjęte przez personel EUMA w ramach pełnienia obowiązków służbowych. Jeżeli działanie to zostało podjęte podczas pełnienia obowiązków służbowych, nie wszczyna się postępowania i stosuje się postanowienia art. 16. Jeżeli działanie nie miało miejsca w ramach pełnienia funkcji służbowych, postępowanie może być kontynuowane. Poświadczenie szefa misji oraz właściwego organu państwa wysyłającego lub instytucji UE jest wiążące dla sądu państwa przyjmującego, który nie może go zakwestionować. Wszczęcie postępowania przez członka personelu EUMA uniemożliwia mu powoływanie się na immunitet jurysdykcyjny w odniesieniu do powództw wzajemnych powiązanych bezpośrednio z powództwem głównym.
5. Personel EUMA nie jest zobowiązany do składania zeznań w charakterze świadka.
6. W odniesieniu do personelu EUMA nie mogą być zastosowane żadne środki egzekucyjne, z wyjątkiem przypadków, w których wszczęto przeciwko niemu postępowanie cywilne niepowiązane z wykonywaniem funkcji służbowych. Mienie personelu EUMA nie podlega zajęciu w celu wykonania wyroku, postanowienia lub nakazu sądowego, jeżeli szef misji poświadczy, że jest ono niezbędne do wykonywania jego obowiązków służbowych. W postępowaniu cywilnym personel EUMA nie podlega ograniczeniu wolności osobistej ani jakimkolwiek innym środkom przymusu.
7. Immunitet personelu EUMA od jurysdykcji państwa przyjmującego nie wyłącza go spod jurysdykcji odpowiednich państw wysyłających.
8. Personel EUMA nie podlega, w odniesieniu do usług świadczonych na rzecz EUMA, przepisom o ubezpieczeniach społecznych, które mogą obowiązywać w państwie przyjmującym.
9. Personel EUMA zwolniony jest z wszelkich form opodatkowania wynagrodzenia i honorarium wypłacanych im przez EUMA lub państwa wysyłające, a także z opodatkowania wszelkich innych dochodów pochodzących spoza państwa przyjmującego.
10. Państwo przyjmujące, zgodnie ze swoimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, zezwala na przywóz przedmiotów przeznaczonych do osobistego użytku personelu EUMA oraz zwalnia z wszelkich opłat celnych, podatków i innych należności o podobnym charakterze, z wyjątkiem opłat za przechowywanie, przewóz i podobne usługi, w odniesieniu do takich przedmiotów. Państwo przyjmujące zezwala również na wywóz takich przedmiotów. Zakup towarów i usług na rynku krajowym przez personel EUMA jest zwolniony z VAT i innych podatków, zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi państwa przyjmującego.
11. Osobisty bagaż personelu EUMA jest zwolniony z kontroli, chyba że istnieją poważne podstawy do przypuszczenia, że zawiera on przedmioty, które nie są przeznaczone do osobistego użytku personelu EUMA, lub przedmioty, których przywóz lub wywóz jest zabroniony przez prawo państwa przyjmującego lub podlega przepisom państwa przyjmującego w zakresie kwarantanny. Kontrola takiego bagażu osobistego przeprowadzona jest jedynie w obecności zainteresowanego członka personelu EUMA lub upoważnionego przedstawiciela EUMA.

ARTYKUŁ 7

Personel miejscowy

Personel miejscowy korzysta z przywilejów i immunitetów jedynie w zakresie przyznanym mu przez państwo przyjmujące. Państwo przyjmujące powinno jednak sprawować jurysdykcję nad tym personelem w taki sposób, aby w nieuzasadniony sposób nie zakłócać wypełniania funkcji przez EUMA.

ARTYKUŁ 8

Jurysdykcja karna

Właściwe organy państwa wysyłającego mają prawo w pełni sprawować na terytorium państwa przyjmującego jurysdykcję karną oraz uprawnienia dyscyplinarne powierzone im przez prawo państwa wysyłającego w odniesieniu do personelu EUMA.

ARTYKUŁ 9

Bezpieczeństwo

1. Państwo przyjmujące, korzystając z własnych środków, przyjmuje pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo personelu EUMA.
2. Do celów ust. 1 państwo przyjmujące podejmuje wszystkie niezbędne środki w celu zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa EUMA oraz personelu EUMA. Wszelkie przepisy szczegółowe proponowane przez państwo przyjmujące uzgadnia się z szefem misji przed ich wprowadzeniem w życie. Państwo przyjmujące zezwala na wszelkie działania związane z ewakuacją medyczną personelu EUMA oraz udziela nieodpłatnie wsparcia w tym zakresie.

W razie konieczności zawarte zostaną dodatkowe uzgodnienia, o których mowa w art. 18.

ARTYKUŁ 10

Mundury

1. Członkowie personelu EUMA mogą nosić mundury krajowe lub ubrania cywilne rozpoznawalnie oznakowane emblematem EUMA.
2. Noszenie munduru podlega zasadom określonym przez szefa misji.

ARTYKUŁ 11

Współpraca i dostęp do informacji

1. Państwo przyjmujące zapewnia pełną współpracę i wsparcie EUMA oraz personelowi EUMA.
2. Na wniosek oraz jeżeli jest to niezbędne w celu wypełnienia zadań EUMA, państwo przyjmujące zapewnia personelowi EUMA skuteczny dostęp do:
 - a) obiektów, miejsc i pojazdów służbowych znajdujących się pod kontrolą państwa przyjmującego, które mają znaczenie dla wypełniania mandatu EUMA;
 - b) dokumentów, materiałów i informacji znajdujących się pod kontrolą państwa przyjmującego, w zakresie niezbędnym do wypełniania mandatu EUMA.

W razie konieczności oraz do celów akapitu pierwszego zostaną zawarte dodatkowe uzgodnienia, o których mowa w art. 18.

3. Szef misji i państwo przyjmujące regularnie konsultują się wzajemnie oraz podejmują odpowiednie środki, aby zapewnić ścisłą wzajemną współpracę na każdym odpowiednim szczeblu. Państwo przyjmujące wyznacza oficera łącznikowego przy EUMA.

ARTYKUŁ 12

Wsparcie ze strony państwa przyjmującego oraz zawieranie umów

1. Państwo przyjmujące udziela EUMA, na jej wniosek, pomocy w znalezieniu odpowiednich obiektów.

2. Państwo przyjmujące udostępnia nieodpłatnie, w miarę potrzeb i możliwości, obiekty do niego należące. Państwo przyjmujące nie żąda od EUMA żadnego odszkodowania za budowę, przebudowę lub modyfikowanie tych obiektów.

Obiekty należące do podmiotów prywatnych, w zakresie potrzebnym do prowadzenia przez EUMA działań administracyjnych i operacyjnych, są udostępniane na podstawie odpowiednich uzgodnień umownych.

3. W zakresie swoich środków i możliwości, państwo przyjmujące udziela pomocy w przygotowaniu, utworzeniu, wykonaniu i wspieraniu EUMA, co obejmuje wspólne korzystanie z obiektów i sprzętu wraz z ekspertami EUMA.

4. Państwo przyjmujące udziela pomocy i wsparcia EUMA na co najmniej takich samych warunkach, na jakich udziela pomocy i wsparcia swoim obywatelom.

5. EUMA posiada niezbędną zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych przyznaną przez przepisy ustawowe i administracyjne państwa przyjmującego, w celu wypełniania swojej misji, w szczególności w celu otwierania rachunków bankowych, nabywania lub zbywania majątku oraz występowania w postępowaniu prawnym.

6. Prawo właściwe dla umów zawieranych przez EUMA w państwie przyjmującym określa się w odpowiednich postanowieniach tych umów.

7. Umowy zawierane przez EUMA mogą przewidywać, że do sporów wynikających z ich wykonywania ma zastosowanie procedura rozstrzygania sporów, o której mowa w art. 15 ust. 3 i 4.

8. Państwo przyjmujące ułatwia wykonywanie umów zawieranych przez EUMA z podmiotami handlowymi do celów misji.

ARTYKUŁ 13

Zmarły personel EUMA

1. Szef misji ma prawo objąć nadzór nad odesłaniem zwłok wszelkich zmarłych członków personelu EUMA, a także ich mienia osobistego do kraju pochodzenia, oraz podejmować odpowiednie działania w tym zakresie.

2. Nie przeprowadza się sekcji zwłok członków EUMA, o ile państwo pochodzenia nie wyrazi na to zgody i nie będzie obecny przedstawiciel EUMA lub przedstawiciel państwa pochodzenia.

3. Państwo przyjmujące oraz EUMA współpracują w jak najszerszym zakresie w celu szybkiego odesłania zwłok zmarłego członka personelu EUMA do kraju pochodzenia.

ARTYKUŁ 14

Łączność

1. EUMA może instalować oraz obsługiwać nadawcze i odbiorcze stacje radiowe, a także systemy satelitarne. Współpracuje z właściwymi organami państwa przyjmującego w celu niedopuszczenia do konfliktu w korzystaniu z właściwych częstotliwości. Państwo przyjmujące udostępnia zakres częstotliwości bez pobierania opłat.

2. EUMA korzysta z prawa do nieograniczonej łączności radiowej (włącznie z satelitarnymi, ruchomymi i przenośnymi aparatami radiowymi), telefonicznej, internetowej, telegraficznej, faksowej i za pomocą innych środków, a także z prawa do instalowania urządzeń niezbędnych do utrzymywania takiej łączności w ramach obiektów EUMA i pomiędzy nimi, włącznie z kładzeniem kabli i linii naziemnych, do celów EUMA.

3. W obrębie swoich obiektów EUMA może podejmować działania niezbędne do zapewnienia dystrybucji poczty, której nadawcą lub odbiorcą jest EUMA lub jej personel.

ARTYKUŁ 15

Roszczenia odszkodowawcze z tytułu śmierci, obrażeń ciała, szkody i straty

1. EUMA, jej personel, UE ani państwa wysyłające nie ponoszą odpowiedzialności z tytułu szkód lub strat dotyczących mienia cywilnego ani publicznego, które związane są z wymogami operacyjnymi lub powstają w wyniku działań związanych z zakłóceniami porządku publicznego lub ochroną EUMA.
2. W celu osiągnięcia ugody roszczenia odszkodowawcze z tytułu szkód lub strat dotyczących mienia cywilnego lub państwowego nieobjętych zakresem stosowania ust. 1 oraz roszczenia odszkodowawcze z tytułu śmierci lub obrażeń ciała osób oraz z tytułu szkód lub strat dotyczących mienia EUMA przekazywane są EUMA przez właściwe organy państwa przyjmującego, w przypadku roszczeń odszkodowawczych wniesionych przez osoby prawne lub fizyczne z państwa przyjmującego, oraz kierowane do właściwych organów państwa przyjmującego, w przypadku roszczeń odszkodowawczych wniesionych przez EUMA.
3. W przypadku gdy osiągnięcie ugody jest niemożliwe, roszczenie odszkodowawcze przedkłada się komisji ds. roszczeń złożonej z jednakowej liczby przedstawicieli EUMA oraz przedstawicieli państwa przyjmującego. Ugodę osiąga się na zasadzie wspólnego porozumienia.
4. W przypadku gdy niemożliwe jest osiągnięcie ugody w ramach komisji ds. roszczeń, spór jest rozstrzygany na drodze dyplomatycznej między przedstawicielami państwa przyjmującego oraz UE w przypadku roszczeń nieprzekraczających kwoty 40 000 EUR. W przypadku roszczeń powyżej tej kwoty, spór jest wnoszony przed trybunał arbitrażowy, którego decyzje są wiążące.
5. Trybunał arbitrażowy, o którym mowa w ust. 4, składa się z trzech sędziów polubownych, z których jeden jest wyznaczany przez państwo przyjmujące, jeden – przez EUMA, a trzeci wyznaczany jest wspólnie przez państwo przyjmujące oraz EUMA. W przypadku gdy jedna ze Stron nie wyznaczy sędziego polubownego w terminie dwóch miesięcy lub w przypadku braku zgody pomiędzy państwem przyjmującym a EUMA w odniesieniu do wyznaczenia trzeciego sędziego, sędzia polubowny jest wyznaczany przez prezesa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
6. EUMA oraz organy administracyjne państwa przyjmującego zawierają porozumienie administracyjne w celu określenia zakresu uprawnień komisji ds. roszczeń oraz trybunału arbitrażowego, procedur obowiązujących w tych organach oraz zasad wnoszenia roszczeń.

ARTYKUŁ 16

Współpraca i spory

1. Wszelkie kwestie zaistniałe w związku ze stosowaniem niniejszej umowy rozpatrywane są wspólnie przez przedstawicieli EUMA oraz właściwe organy państwa przyjmującego.
2. W przypadku braku wcześniejszego rozstrzygnięcia spory dotyczące wykładni lub stosowania niniejszej umowy rozstrzygane są wyłącznie na drodze dyplomatycznej przez przedstawicieli państwa przyjmującego oraz przedstawicieli UE.

ARTYKUŁ 17

Inne przepisy

1. Rząd państwa przyjmującego odpowiada za wprowadzenie w życie i przestrzeganie przez władze lokalne państwa przyjmującego przewidzianych w niniejszej umowie przywilejów, immunitetów i praw EUMA oraz personelu EUMA.
2. Żadne z postanowień niniejszej umowy nie ma na celu ustanowienia odstępstwa ani nie może być interpretowane jako ustanawiające odstępstwo od jakichkolwiek praw, które mogą przysługiwać na mocy innych umów państwu członkowskiemu UE lub jakemukolwiek innemu państwu wnoszącemu wkład w EUMA.

ARTYKUŁ 18

Uzgodnienia wykonawcze

Do celów stosowania niniejszej umowy kwestie operacyjne, administracyjne i techniczne mogą być przedmiotem odrębnych uzgodnień zawieranych pomiędzy szefem misji a organami administracyjnymi państwa przyjmującego.

ARTYKUŁ 19

Wejście w życie i rozwiązanie

1. Niniejszą Umowę stosuje się od dnia 20 lutego 2023 r.
2. Niniejsza Umowa wchodzi w życie w dniu, w którym Strony powiadomiły się wzajemnie o zakończeniu ich procedur wewnętrznych niezbędnych do tego celu. Powiadomienia są kierowane do Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej, z jednej strony, oraz do Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Armenii, z drugiej strony.
3. Niniejsza umowa pozostaje w mocy do dnia wyjazdu ostatniego członka personelu EUMA, zgodnie z powiadomieniem EUMA.
4. Jednakże niniejsza umowa może być zmieniona lub rozwiązana w formie pisemnej za porozumieniem Stron.
5. Rozwiązanie niniejszej umowy nie ma wpływu na prawa ani obowiązki wynikające z wykonania niniejszej umowy przed takim rozwiązaniem.

Sporządzono w Erewaniu dnia dwudziestego listopada roku dwa tysiące dwudziestego trzeciego, w dwóch oryginalnych egzemplarzach, w języku angielskim.

W imieniu Unii Europejskiej

W imieniu Republiki Armenii
